

به نامه خداوند بخشنده و مهربان

کارگاه آموزشی روش‌ها و فنون تدریس

(بخش اول)

محمد رضا نیستانی^۳

۲۶ آذرماه ۱۳۹۹
دانشگاه گیلان

پرسش ۱

ویژگی های تدریس اثربخش؟

انعطاف پذیری در
انتخاب رویکردهای

تدریس

لحاظ کردن تفاوتها،

تجربیات و هویت

فردی فراگیران

آموزش مشارکتی و

تعاملی

نگرش کل گرایانه و

منسجم به ابعاد و

موضوعات یادگیری

مولفه های تدریس

اثربخش

توجه به بعد عاطفی در

کنار بعد شناختی در

فرایند یاددهی-

یادگیری

استفاده از عنصر تخیل

برای پرورش قوه خلاقیت

تدارک فرصت های

یادگیری پروژه ای و با

ساختار باز

استفاده الگوهای

متفاوت تدریس

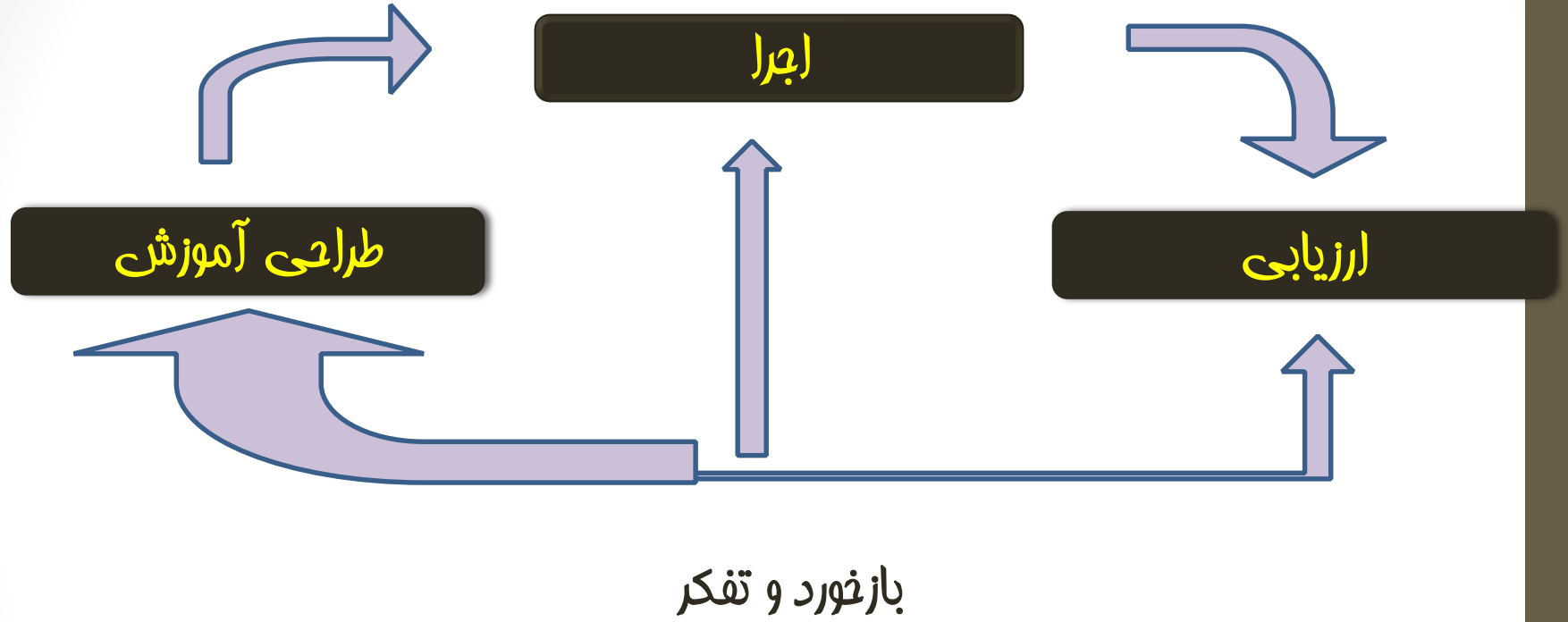
آموزش مبتنی بر واقعیت،

عملی و عینی

چگونه می توان یک کلاس آموزشی اثربخش
داشت؟

فرایند تدریس

تدریس

گامها

فعالیت‌های

گام نخست:
پیش از تدریس

- شناسایی اهداف
- تدوین و سازماندهی محتوا
- انتخاب راهبردها
- انتخاب و تهیه ابزار آموزشی
- شناسایی یادگیرندگان

گام دوم:
ضمن تدریس

- عمل تدریس و کنش یادگیری
- برقراری ارتباط و دیالوگ با فراگیران
- حفظ یک محیط یادگیری خلاقانه، متفکرانه و ارزیابانه
- ایجاد یک محیط یادگیری غیرقابل پیش بینی

گام سوم:
پس از تدریس

- ارزیابی پیشرفت
- ارزیابی و بازخورد کلی

تدریس

مولفه‌های تدریس اثر بخش

پرسش ۲
کدام مولفه
تدریس مهم تر
است؟

طراحی تدریس

اجرای تدریس / الگوها و روش‌ها

مدیریت کلاس

روابط انسانی

ویژگی‌های شخصیتی

ارزشیابی

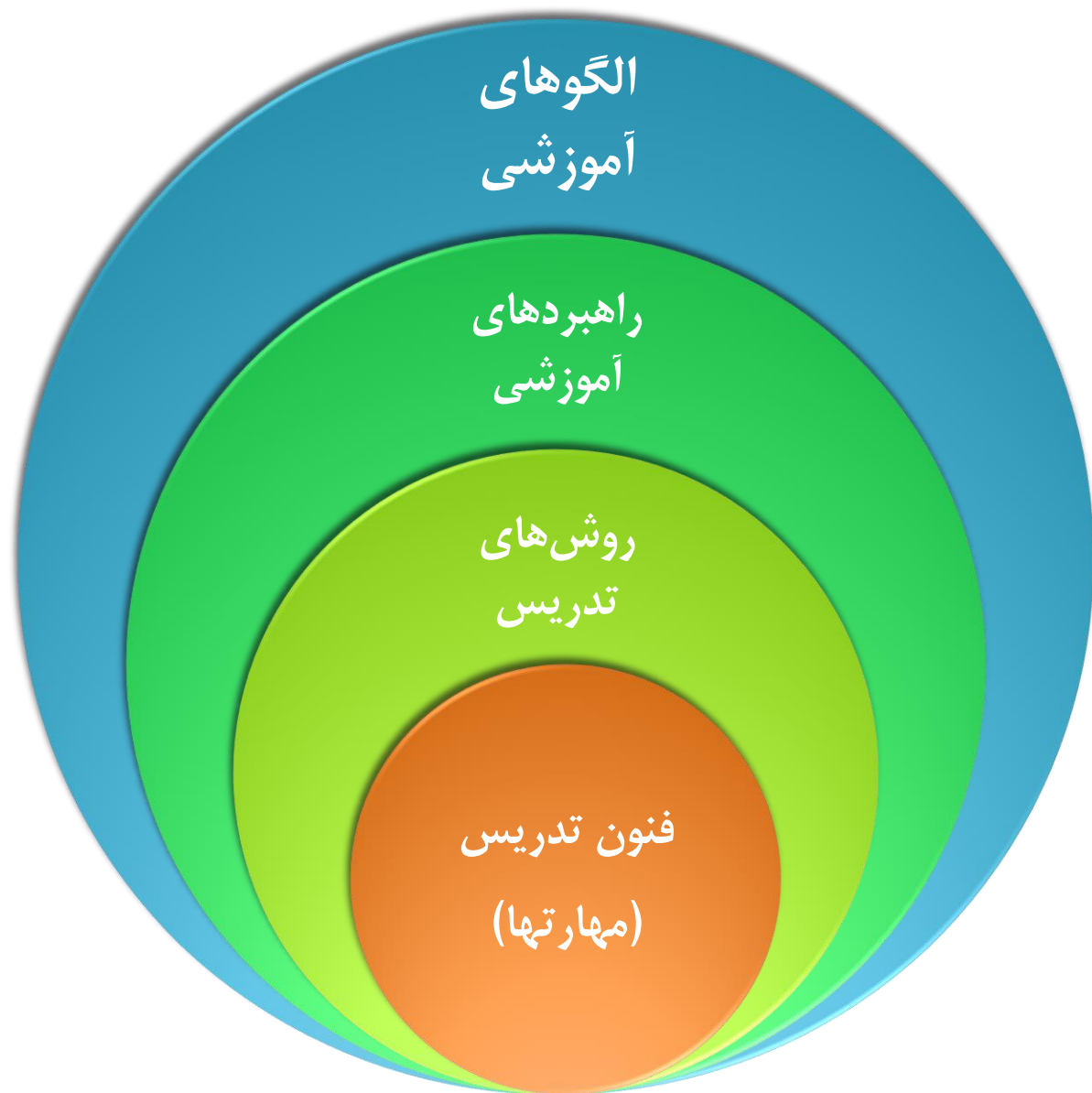
پرسش ۳

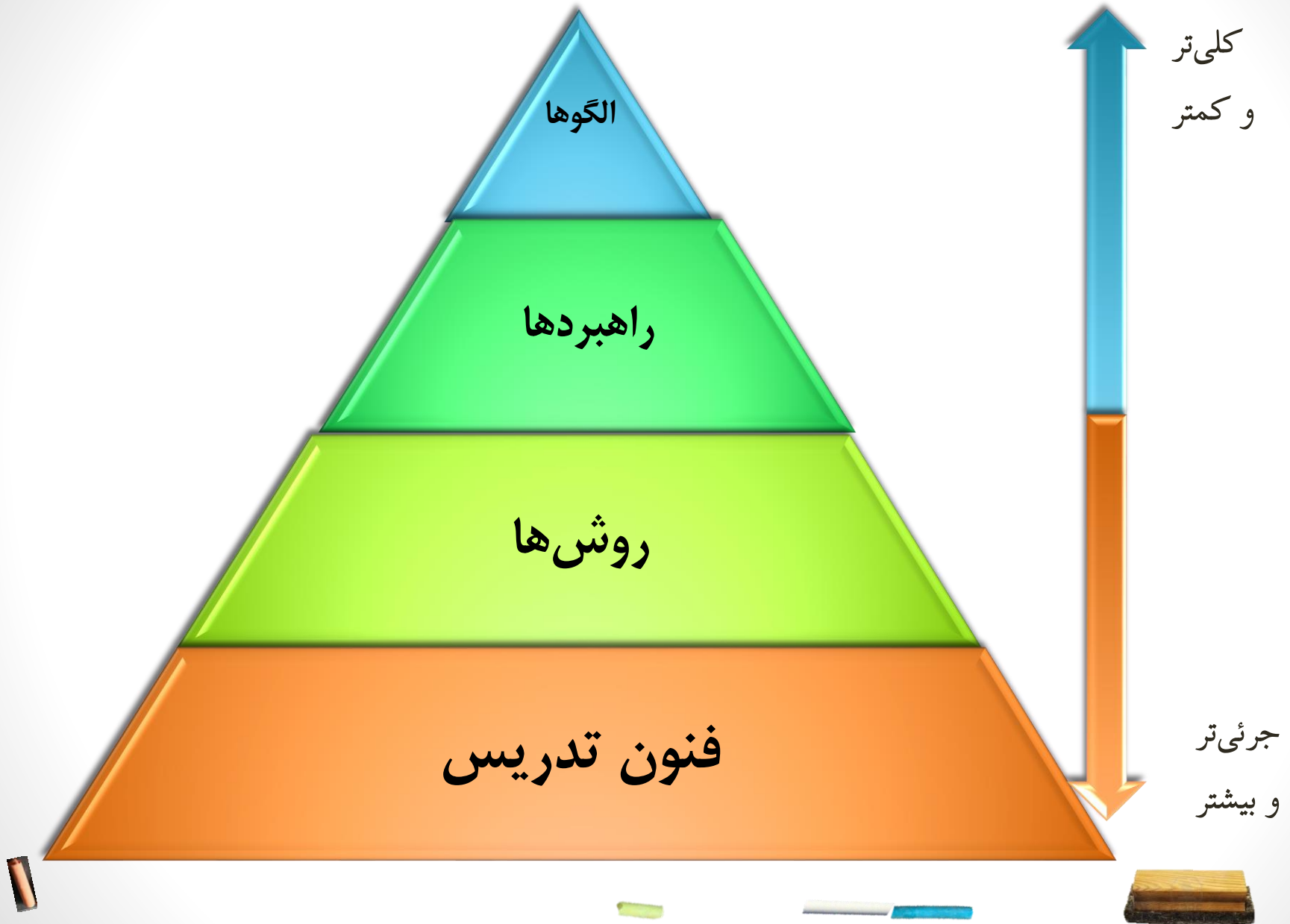
در تدریس معمولاً از
چه الگویی استفاده می
کنید؟

- الگوی آموزشی چیست؟
- راهبرد تدریس چیست؟
- فرق راهبرد با روش تدریس کدام است؟
- چه نسبتی بین روش تدریس و
- فنون تدریس برقرار است؟

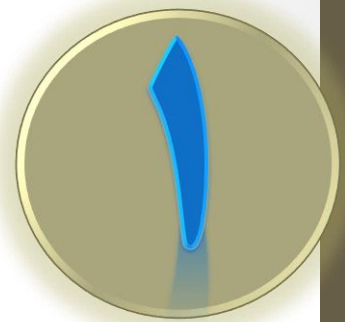

پرسش ۴
نقش الگو در تدریس
چیست؟

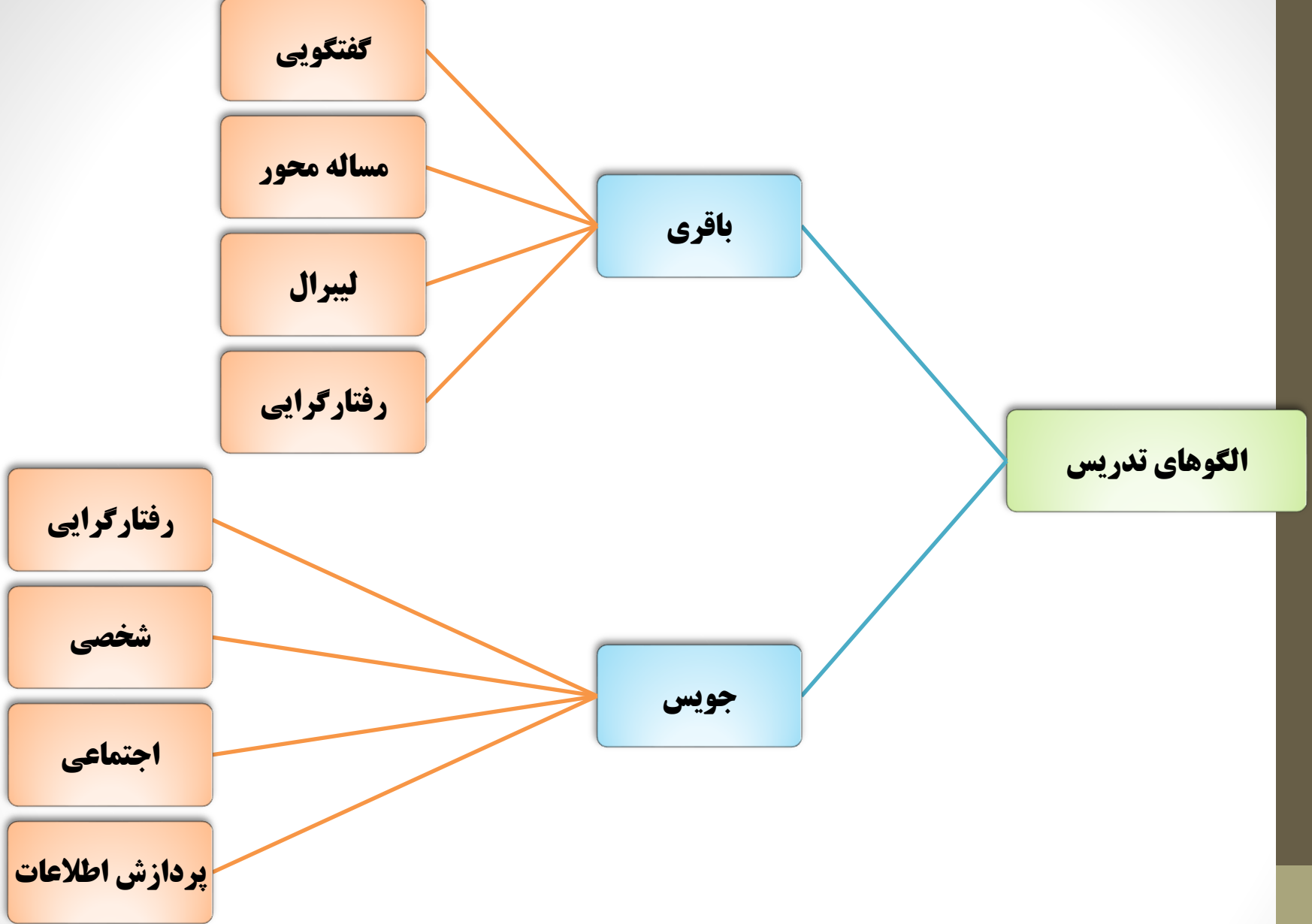

الگوها را تدریس کرده‌اند؟

- جهت گیری فلسفی دارند.
- تحت تأثیر انسان شناسی، روان شناسی، و نظریه های یادگیری هستند.
- ناظر به روابط عملی میان استاد و دانشجو هستند.

ماشینی نگری

ارگانستی

پیش سازماندهنده

حل مسأله

حیدری

الگوهای تدریس

الگوهای تدریس (Teaching Models)

۱- الگوی گفتگویی

- دانشجو در جریان پرسش های هدایت کننده استاد، به دانش راه می یابد.
- نقد: تأکید بر ارتباط «ذهن با ذهن» و دست کم گرفتن ارتباط «ذهن با شیء».

۲. الگوی مسأله محور

- دیویی: ارتباط استاد و دانشجو هر دو معطوف به حل مسأله و آزمایش فرضیه های ذهنی از طریق تجربه است.
- نقد: همه مطالب از جنس مسأله نیست.

الگوهای تدریس (Teaching Models)

۳- الگوی بانکی

- پائولو فریره: روابط استاد و دانشجو مانند واریز، انباشت و برداشت پول است.
- نقد: وابستگی شدید به متن درسی.

الگوهای تدریس (Teaching Models)

۴- الگوی لیبرال

- ریچارد پیترز و پاول هرست: دهه های ۶۰ و ۷۰. تقسیم میان دانش نظری و فعالیت های فنی حرفه ای. اهمیت و اولویت دانش نظری.

۵- الگوی رفتارگرایی

- فراهم آوردن تقویت های لازم جهت شکل دهی و ابقای رفتارهای مطلوب.
- آموزش و یادگیری هر دو بر اساس تأثیرآفرینی محیط تعریف می شود.
- نقد: دانشجو را منفعل در نظر می گیرد.

